

Nedap
t.a.v Ir. B.R. Wolbers
Postbus 105
7140 AC Groenlo

Onderwerp
aanbiedingsbrief goedkeuring software versie
3.02 stemmachine ESD1

Onder verwijzing naar uw brief van 22 februari 2006 doe ik u bijgaand toekomen een afschrift van mijn besluit d.d. 24 februari 2006, waarin de stemmachine ESD1 met softwareversie 3.02 wordt goedgekeurd voor het gebruik bij verkiezingen en voor het gebruik bij twee stemmingen tegelijkertijd.

DE MINISTER VOOR BESTUURLIJKE VERNIEUWING EN
KONINKRIJKSRELATIES,
voor deze,
DE DIRECTEUR CONSTITUTIONELE ZAKEN EN KONINKRIJKSRELATIES,

H.P. Heida

Datum
24 februari 2006

Ons kenmerk
2006-000062075

Onderdeel
CZW/CB

Inlichtingen
Diana van Driel
T 070-4268874
F 070-4267634

Uw kenmerk

Blad
1 van 1

Aantal bijlagen
1

Bezoekadres
Herengracht 17
2511 EG Den Haag

Postadres
Postbus 20011
2500 EA Den Haag

Internetadres
www.minbzk.nl

31072006

Datum
24 februari 2006

Ons kenmerk
2006-0000062077

Onderdeel

Blad
1 van 1

De Minister voor Bestuurlijke Vernieuwing en Koninkrijksrelaties,
Gelezen het verzoek van N.V. Nederlandsche Apparatenfabriek 'Nedap' te Groenlo van 22 februari 2006; Gelet op artikel J 33 van de Kieswet, de artikelen J 14, J 14a, J 14b eerste lid onder a, en J 14b, tweede lid, van het Kiesbesluit en de Regeling voorwaarden en goedkeuring stemmachines 1997; Gezien de verklaring van TNO ITSEF te Delft van 16 februari 2006, kenmerk 06-LTR-051 ; Gezien het rapport van TNO ITSEF te Delft van 16 februari 2006, kenmerk 06-MEMO-003 ;

Besluit

Artikel 1

De aanpassingen aan de goedgekeurde elektronische stemmachines van het type ESD1 (softwareversie 3.02) van N.V. Nederlandsche Apparatenfabriek 'Nedap' worden goedgekeurd voor het gebruik bij verkiezingen, zowel voor de wijze van stemmen als bedoeld in artikel J 14b, eerste lid, onder a, van het Kiesbesluit als voor de wijze van stemmen als bedoeld in artikel J 14b, tweede lid, van het Kiesbesluit.

Artikel 2

De aanpassingen van de goedgekeurde elektronische stemmachine van type ESD1 (softwareversie 3.02) van N.V. Nederlandsche Apparatenfabriek 'Nedap' wordt tevens goedgekeurd voor het gebruik bij twee stemmingen tegelijkertijd, uitsluitend voor de wijze van stemmen als bedoeld in artikel J 14b, eerste lid, onder a, van het Kiesbesluit.

Artikel 3

Van deze goedkeuring wordt mededeling gedaan in de Staatscourant.

DE MINISTER VOOR BESTUURLIJKE VERNIEUWING EN KONINKRIJKSRELATIES,
voor deze,

DE DIRECTEUR CONSTITUTIONELE ZAKEN EN KONINKRIJKSRELATIES,

H.P. Heida

Bezwaarclausule

Op grond van de Algemene wet bestuursrecht kan een belanghebbende tegen dit besluit, binnen zes weken na de dag waarop het is bekend gemaakt, een met redenen omkleed bezwaarschrift indienen. Het bezwaarschrift moet worden gericht tot de Minister voor Bestuurlijke Vernieuwing en Koninkrijksrelaties en kan worden gezonden aan het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, Directie Constitutionele Zaken en Wetgeving, postbus 20011, 2500 EA Den Haag.

31072006

Directeur Constitutionele Zaken en Wetgeving
Mr. H.P. Heida
Postbus 20011
2500 EA Den Haag

Groenlo, 22 februari 2006

Geachte heer Heida,

In het kader van de "Regeling voorwaarden en goedkeuring stemmachines 1997", uitgevaardigd door het Ministerie van Binnenlandse Zaken d.d. 11 juli 1997 onder nummer CW197/U1000 en gepubliceerd in de Staatscourant nummer 134 van 1997, en de "Wijziging Regeling voorwaarden en goedkeuring stemmachines 1997" uitgevaardigd door het Ministerie van Binnenlandse Zaken d.d. 7 december 2001 onder nummer CW01/98548 en gepubliceerd in de Staatscourant nummer 246 van 2001, vraagt NEDAP N.V. uw goedkeuring voor gebruik bij verkiezingen van een aangepaste software versie voor de stemmachine ESD1.

Het betreft hier de goedkeuring van software versie 3.02 voor de stemmachine ESD1 voor Nederland.

De ESD1 hardware blijft ongewijzigd en conform de bestaande goedkeuring voor gebruik bij verkiezingen op basis van TNO-ITSEF verklaring 04-LTR-110 van 13 mei 2004.

Achtergrond van de aanpassingen is:

- Het in de toekomst kunnen gebruiken van deze software versie 3.02 op de ESN1 stemmachines¹, waardoor het voor gemeentes eenvoudiger wordt naar de nieuwere hardware over te stappen (de goedkeuring van deze combinatie valt niet onder deze aanvraag);
- een betere herkenbaarheid van de software versie in verband met het voornemen de gemeenten de gelegenheid te bieden de bestaande ESD1 stemmachine naast de nieuwe ESN1 stemmachine te kunnen gebruiken.
- voorkomen dat zich een mogelijke ongewenste situatie zou kunnen voordoen, door het oplossen van een recentelijk geconstateerde afwijking.

Software versie 3.02 is door TNO ITSEF BV te Delft beoordeeld op basis van de bovenstaande "Regeling". In haar verklaring geeft TNO ITSEF B.V. aan dat deze software versie voldoet aan de in de "Regeling" gestelde eisen.

In afwachting van uw reactie, verblijf ik,

Hoogachtend,

Ir. B.R. Wolbers
Projectleider R&D Election Systems

Bijlagen:

- 06-LTR-051; Verklaring inzake de keuring van het Nedap stemsysteem ESD1-NL 3.02
- 06-MEMO-003; ESD1 stemmachine met software versie NL 3.02

¹ zie onze aanvraag voor goedkeuring van de ESN1 stemmachine van 2 januari 11

Speciale
N.V. Nederlandsche
Apparatenfabriek "Nedap"
Parallelweg 2 g
NL-7141 DC Groenlo
P.O. Box 105
NL-7140 AC Groenlo

T +31 (0)544 47 13 33
F +31 (0)544 46 27 45
E info@nedap.nl
ABN-AMRO 5153 44 879
Handelsregister 08013836

Datum
21 februari 2006

Ons kenmerk
2006-0000054608

Onderdeel
CZW/CB

Blad
1 van 2

De Minister voor Bestuurlijke Vernieuwing en Koninkrijksrelaties,
Gelezen het verzoek van N.V. Nederlandsche Apparatenfabriek 'Nedap' van 10 februari 2006; Gelet op artikel J 33 van de Kieswet, de artikelen J 14, J 14a en J 14b van het Kiesbesluit en de Regeling voorwaarden en goedkeuring stemmachines 1997; Gezien de verklaring van TNO ITSEF BV te Delft van 8 februari 2006, kenmerk 06-LTR-036;
Gezien het rapport van TNO ITSEF BV te Delft van 8 februari 2006, kenmerk 06-RPT-017;

Besluit

Artikel 1

De elektronische stemmachine van het type ESN1_SSN1 (met software versie 4.01) zowel inclusief als exclusief de VID-module van N.V. Nederlandsche Apparatenfabriek 'Nedap' wordt goedgekeurd voor het gebruik bij verkiezingen, zowel voor de wijze van stemmen als bedoeld in artikel J 14b, eerste lid, onder a, van het Kiesbesluit als voor de wijze van stemmen als bedoeld in artikel J14b, eerste lid onder b, van het Kiesbesluit indien gebruik wordt gemaakt van de VID-module, als voor de wijze van stemmen als bedoeld in artikel J 14b, tweede lid, van het Kiesbesluit.

Artikel 2

De elektronische stemmachine van het type ESN1_SSN1 (met software versie 4.01) van N.V. Nederlandsche Apparatenfabriek 'Nedap' wordt goedgekeurd voor het gebruik bij vijf stemmingen tegelijk, onder de voorwaarde dat de stemmachine alleen gebruikt wordt voor de wijze van stemmen als bedoeld in artikel J 14b, eerste lid onder a van het Kiesbesluit dan wel de wijze van stemmen als bedoeld in artikel J 14b, eerste lid onder b van het Kiesbesluit indien gebruik gemaakt wordt van de VID-module.

Artikel 3

Van deze goedkeuring wordt mededeling gedaan in de Staatscourant.

DE MINISTER VOOR BESTUURLIJKE VERNIEUWING EN KONINKRIJKSRELATIES,
voor deze,
DE DIRECTEUR CONSTITUTIONELE ZAKEN EN KONINKRIJKSRELATIES,

H.P. Heida

31072006

Datum
21 februari 2006

Ons kenmerk
2006-0000054608

Blad
2 van 1

Bezwaarclausule

Op grond van de Algemene wet bestuursrecht kan een belanghebbende tegen dit besluit, binnen zes weken na de dag waarop het is bekend gemaakt, een met redenen omkleed bezwaarschrift indienen. Het bezwaarschrift moet worden gericht tot de Minister voor Bestuurlijke Vernieuwing en Koninkrijksrelaties en kan worden gezonden aan het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, Directie Constitutionele Zaken en Wetgeving, postbus 20011, 2500 EA Den Haag.

Directeur Constitutionele Zaken en Wetgeving
Mr. H.P. Heida
Postbus 20011
2500 EA Den Haag

Groenlo, 10 februari 2006

Geachte heer Heida,

In overeenstemming met artikel 5 van de "Regeling voorwaarden en goedkeuring stemmachines 1997", uitgevaardigd door het Ministerie van Binnenlandse Zaken d.d. 11 juli 1997 onder nummer CW197/U1000 en gepubliceerd in de Staatscourant nummer 134 van 1997, en de "Wijziging Regeling voorwaarden en goedkeuring stemmachines 1997" uitgevaardigd door het Ministerie van Binnenlandse Zaken d.d. 7 december 2001 onder nummer CW01/98548 en gepubliceerd in de Staatscourant nummer 246 van 2001, vraagt NEDAP N.V. uw goedkeuring voor gebruik bij verkiezingen van de ESN1 stemmachine met software SSN1 versie 4.01.

Een exemplaar van een stemmachine, door TNO ITSEF te Delft gekozen uit 10 stuks, is door TNO ITSEF beoordeeld op basis van overeenkomst met het eerder beoordeelde prototype en de voorwaarden waaronder deze door het ministerie is goedgekeurd (uw schrijven met kenmerk 2006-0000019310). De stemmachines waaruit TNO ITSEF haar keuze deed waren allen voorzien van aangepaste software om aan deze voorwaarden te kunnen voldoen. Met deze aanpassing is de versie van de software opgehoogd van versie 4.00 naar 4.01.

In haar verklaring geeft TNO ITSEF B.V. aan dat deze ESN1 stemmachine met software SSN1 versie 4.01 voldoet aan de in de "Regeling" gestelde eisen.

Naast deze verklaring stuur ik u hierbij tevens het TNO ITSEF rapport. Gezien de vertrouwelijkheid van dit rapport verzoek ik u wederom dit na afloop van uw beoordeling aan mij retour te sturen.

In afwachting van uw reactie, verblijf ik,

Hoogachtend,

Ir. B.R. Wolbers
Projectleider R&D Election Systems

Bijlagen:

- Verklaring inzake de keuring van het Nedap stemsysteem ESN1_SSN1; 06-LTR-036
- Keuring van de Nedap stemmachine ESN1_SSN1; 06-RPT-017

Specials

N.V. Nederlandsche
Apparatenfabriek "Nedap"
Parallelweg 2 g
NL-7141 DC Groenlo
P.O. Box 105
NL-7140 AC Groenlo

T +31 (0)544 47 13 33
F +31 (0)544 46 27 45
E infospecials@nedap.nl
ABN-AMRO 6053.44.879
Handelsregister 08013836